

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Filivs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

FILIVS.

FILII contra parentes communi-
ter peccant. Primò, per irreueren-
tiam, quæ si notabilis est, peccatū im-
pietatis, & mortale est. Secundò, per
inobedientiam, dum contemnūt obe-
dire in his, in quibus parentibus sub-
ijciuntur, ut quo ad domesticam gu-
bernationem, & morum instructio-
nem, & si de re importanti sit, morta-
liter peccant. Tertiò omittendo sub-
uenire parentibus in necessitatis arti-
culo, si possunt, tunc enim mortaliter
& impiè agunt. Hæc secundum Caie-
tānum, ibi. in summa. Peccant quan-
do parentes propter paupertatem, vel
huiusmodi pro parentibus non reco-
gnoscent.

FILIORVM quidam, secundum
Pan. in c. tanta. qui filij sint, sunt legi-
timi tantum, ut adoptiui, & arrogati:
quidam legitimi & naturales, ut nati
ex legitimo, vel putato legitimo ma-
trimonio: quidam spirituales & legi-
timi, qui scilicet suscipiuntur de bap-
tismo, vel chrismate: quidam sunt
naturales tantum, ut nati ex concubi-
na retenta in domo, loco uxoris, &
hi secundum leges non dicuntur spu-
rij. Quidam dicuntur spurij, qui sci-
licet aliter ex damnato concubitu na-
scuntur.

PRIMI, scilicet adoptiui filij, si emā-
cipientur à patre legitimo, id est, ado-
pante legitime, in nullo ipsi patri suc-
cedunt vnā cum alijs legitimis, & na-
turalibus. ff. de adoptione. l. si pater. su-
pra. Adoptio. §. 2. 11.

SECUNDI autem, scilicet filij legi-
timi, & naturales parentibus succedūt
ab intestato, & ipsi præferuntur, & c.
auth. de hære. quæ ab inte. defer.

TERII scilicet spirituales, & le-
gitimi, in nihilo parentibus spiritali-
bus succedunt, cum hoc nullo iure sit
cautum, nec sit in usu.

QUARTI, scilicet filij naturales
tantum, succedunt patri ab intestato
in duabus vncijs totius hereditatis, id
est, in sexta parte, ex quibus matri me-
dietas debetur, dummodò non consent
filij legitimi, & c. auth. licet patri. C. de

nat. libe. Si autem filij legitimi existat
quid possit eis relinqui, vide C. de nat.
liber. l. matre.

QUINTI, scilicet filij spurij nati
ex coitu damnato, lege civili in nihilo
patri succedunt, & secundum leges ci-
uiles eis denegantur alimenta, non au-
tem de iure canonico. supra, Alimen-
tum. §. 6. Not. secundum Azo. quia
ratio par est filiorum ad patres, & pa-
trum ad filios, & eadem pietas, quod
quando, & in quantum filij naturales
parentibus succedunt, ira & in tantum,
& toties parentes naturales filijs de-
bent succedere.

SEXTI potest aliquid relinqui
à patre propter alimenta, & dotem, se-
cundum Pan. supra.

FILII nati ex concubina etiam il-
lustri, succedunt matri pariter cum le-
gitimis. Instit. de success. cogn. & l. si
qua illustris. C. ad Ofic. Si verò non
sunt nati ex concubina, sed vulgò que-
siti, & non ex damnato coitu, succedūt
matri cū alijs legitimis, nisi mater sit
illustris, ut in dict. l. si qua illustris. Si
autem sunt nati ex coitu damnato, in
nihilo succedūt etiam matri, authen.
ex complexu. C. de incest. nuptijs. &
idem die econuerso, quod patres nō
succedunt filijs, eo casu, quo filij non
succedunt parentibus, secundum Bar.
in l. si gener. ff. de his quib. ut in, & Pa.
in d. c. tanta.

PARENTES non possunt relin-
quere hæredes filios spurios secundum
gl. in c. per venerabilem. qui filij sunt
legit. extranei tamen possunt eos insti-
tuere, secundum Pan. in c. cum habe-
ret. de eo qui dux. in matrimo. quam
pol. per adu. quia non prohibentur
nisi parentes, ut not. gloss. authen.
quib. mod. na. effi. sui. Omnia nan-
que quæ prohibita non sunt expressè
licent.

FILIVS naturalis tantum, siue ex
concubina, siue ex alia genitus, si tem-
pore quo fuit genitus, inter parentes
poterat esse matrimonium absq; om-
ni impedimento, etiam non reuoca-
bili, siue dispensatione ecclesiæ, per
sequens matrimonium erit legitimus,
secun-

secundum Panormitan. in dicto capitulo. tanta. Imò etiam si tempore generationis non potuit esse matrimonium, propter aliquod impedimentum, quo tempore natiuitatis fuerat sublatum, vt in cano. caue. 28. quæst. 1. Nec requiritur instrumentum dotale, vt videtur innuere text. In sit. de nupt. §. aliquando & perd. c. tanta. & sic practicatur. nec obstat, si tempore intermedio cum alia matrimonio cōtraheret. vt not. ibi Pa. Et non repellitur ab hæreditate, per capitulum causam. eod. titu. & est legitimus quò ad omnia, secundum glo. in d. c. tanta. Et succedit in feudum, secundum Pa. in dict. gloss. 1. non autem sic de legitimis per rescriptum. vt inc. per naturales. in lib. seu. tit. si de fue. con. quod & Pan. placet.

12 S i filius naturalis tantum nascatur, & antequam per sequens matrimonium legitimeretur, nascatur legitimus, & naturalis, & in hæreditate non succedat, nisi primus, secundum Ioan. And. succedet legitime natus, quia antequam alius fuisset legitimatus, iam erat acquisitum ius legitime nato, qui quamuis sit secundus, quò ad natiuitatem, est tamen primus quò ad legitimam.

13 S i quis ignoranter cum coniugata matrimonio cōtraxit, filij nati erunt legitimi, vt in c. ex timore, qui fil. sine legitimi. Secus si non interuenit matrimonium, quia in primo casu dabat operam rei licite, non autem in secundo, etiam quòd postmodum sequatur matrimonium inter eos: quia tempore quo nati sunt, non potuit esse coniugium inter eos.

14 N A T I ex matrimonio clandestino, nullo existente impedimento, post approbationem erunt legitimi. Probatur in c. 2. de clan. despons. Aliqui tenent, quòd etiam sunt legitimi, existente impedimento, post publicationem remoto impedimento, quia tempore intermedio probatum est filios esse legitimos. Vide tamen cap. fin. de cland. despon. §. si quis. quia videtur ibi text. expressus. Hoc tenent Ioan.

And. & Butr. Sil. ibi §. 8.

15 N A T V s de sponsa de futuro, nullo existente impedimento, est legitimus, secundum Pa. in ca. per tuas, qui fil. sint legitimi. aliter si sit impedimentum. Intellige post publicationem. Vide Sil. ver. legitimus. in princ. & ver. filius. §. 8.

16 F I L I V S, qui cōmuniter reputatur legitimus, an teneatur credere matri dicenti illum esse spurium, vt cedat hæreditati? suprà, Adulterium. §. 9.

17 S i parentes nominent aliquem, & tractent vt filium, etiam quòd natus sit extra domum, huiusmodi nominatio & tractatio constituit eum in possessionem filiationis, secundum Pa. in d. c. per tuas. & probant filiationem, imò sola fama, secundum Butr. in cap. transmissi. qui fil. sint leg. si nihil probetur in contrarium, sufficit ad probandum filiationem.

18 S i probetur matrem Titij commisisse adulterium tempore quo Titius est generatus, non propter hoc Titius reputabitur illegitimus. si maritus eius secum habitabat, secundum Pa. in d. c. per tuas. & c. transmissi. quia cum possit esse legitimus, debemus fauore filij præsumere, quòd sit filius mariti, secus si erat absens tãto tempore, quòd non potuisset generare. Idem dic de filio concubinæ in domo retentæ: quia præsumitur filius concubinarij, secundum gloss. in ca. Michael. de fil. presb. nisi cōtrarium sufficienter probetur.

19 F I L I V S & filia possunt nubere si ne licentia patris, quamuis non deceat, secundum Th. 4. sent. d. 29. art. 4. & 2. 2. q. 104. a. 5. suprà, Dos. §. 6.

20 F I L I V S F A M I L I A S viuente matre emancipatus, acquirit vsumfructum in maternis bonis pro media parte, si est vnus filius, & pater pro alia, post mortem matris. c. de bonis maternis. l. si viua mater. Idem dic de nepotibus, & pronepotibus. Idem dic etiam si sint plures filij, quia pro medietate simul cum patre, sed non emancipatorum vsumfructus apud patrem remanebit, vt in dictal. si viua. & hoc non habet

habet locum in bonis aduentitijs: secundum glo. in d.l. si viua, sed mater nis tantum.

²¹ QVO MO D O filius possit agere contra patrem, vide Pa. in cap. non est de spon. & glo. in c. quæritur. 2. q. 7. concluditur, quod sic, ratione peccati, alias non est admittendus.

²² F I L I I tenentur parentes amare, non solum corde, sed etiam signo extrinseco: nec a mortali excusantur, qui nunquam parentibus signum amoris ostendunt, sed semper dure loquuntur, & videntur eos odisse: quia dicit Hieronymus lib. de honore parentum: Red de amoris vicem. Nam sic agendo, contristant parentes, quod est contra charitatem, & pietatem.

²³ S I filius de voluntate patris tacita, vel expressa incipiat studere, cogetur pater etiam nolens subuenire in necessarijs ad studium, secundum glo. c. ad Macedoniam. l. Macedoniam. nisi ingenij obtusitas obstat, secundum Bal. ibi. Secus si expresse cum causa rationabili prohibuisset.

²⁴ B E R T A hodie remansit vidua, viro eius interfecto, altera die accepit maritum, & tempore nouem mensium, vel circa peperit filium: quæritur cui succederet, vel primo marito, vel secundo, cum equaliter vtriusque esse possit. Ego dicerem cum laco. de bel. quod succederet illi, cui magis assimilaretur, quia ut in pluribus, filij parentibus assimilantur, & sic per bonas coniecturas proceditur. Si vero nullo probabili modo in notitiam veritatis venire potest, erit eius, in cuius domo natus est: vel forte posset dici, quod hereditas utraque æqualiter pertinebit ad arbitrium principis, cum non appareat cui magis succedere debeat. Bartolus autem reprobatur responsionem de assimilatione: dicerem tamen, quod ex omnibus coniecturis simul iunctis iudicandum esset. Silu. ibi. §. 17.

FORNICATIO.

FORNICATIO tripliciter capitur. Vno modo pro omni peccato,

secundum Thomam secunda secundæ quæst. 151. ar. 2. Alio modo spiritualiter pro idololatria. Ierem. 3. Tu autem fornicata es, &c. Tertio pro omni illicito coitu. canone meretrices. tige simo secundo, quæstione quarta. Proprie tamen accipitur, ut distinguitur contra alias species luxuriæ, & est concubitus naturalis soluti cum soluta omni vinculo, etiam ordinis & voti: & est peccatum mortale, quia separat a regno Dei, ut dicitur Galat. 5. Est tamen minus alijs speciebus luxuriæ. Quia minus de inordinato, & in naturali habet.

² N V L L V S fornicando excusari potest ex ignorantia, cum hoc sit contra ius naturale, cuius ignorantia neminem excusat. prima quæst. quarta per totum. & toties, quoties quis ad meretricem accedit, peccat mortaliter. Similiter inducens aliquem ad hoc, mortaliter agit, infra, Luxuria. §. 1. de clerico fornic. supra, Clericus. §. 12. & 13. Quomodo filij ex fornicatione nati legiti- mentur per sequens matrimonium. supra, Filius. §. 11.

FORVS.

¹ FORVS masculini generis, locus est ubi iudiciu exercetur: c. forus. de reg. iur. & sic communiter in iure capitur. Quando vero est generis neutri, ut forum signat territoriu iudicis ubi habet potestatem in sceleratos. li. pupuillus. §. territorium. ff. eod. Quandoque notat locum nundinarum, secundum Pa. in c. forus. Vnde dicitur forum rerum venalium.

² F O R V M sortitur regulariter quis: secundum glo. in cap. 1. §. 9. 6. vel per contractum. ff. de iudi. l. hæres. vel propter crimen. in dict. c. 1. vel quia reus: quia actor debet sequi forum rei. cap. neminem. 3. q. 6. vel propter rem. cap. sanè. de foro compet. vel propter religionem: ut causa iuris patronatus, & decimarum. c. quanto. de iud. vel propter virum: quia vxor forum viri sequitur. l. p. ff. de iurisd. omni. iudic. & propter multa alia. Vide. 3. q. 6. & de for. comp. ibi sunt multa. c. ad hoc Vn de ver-